

A EU pénzügyi érdekeinek védelme

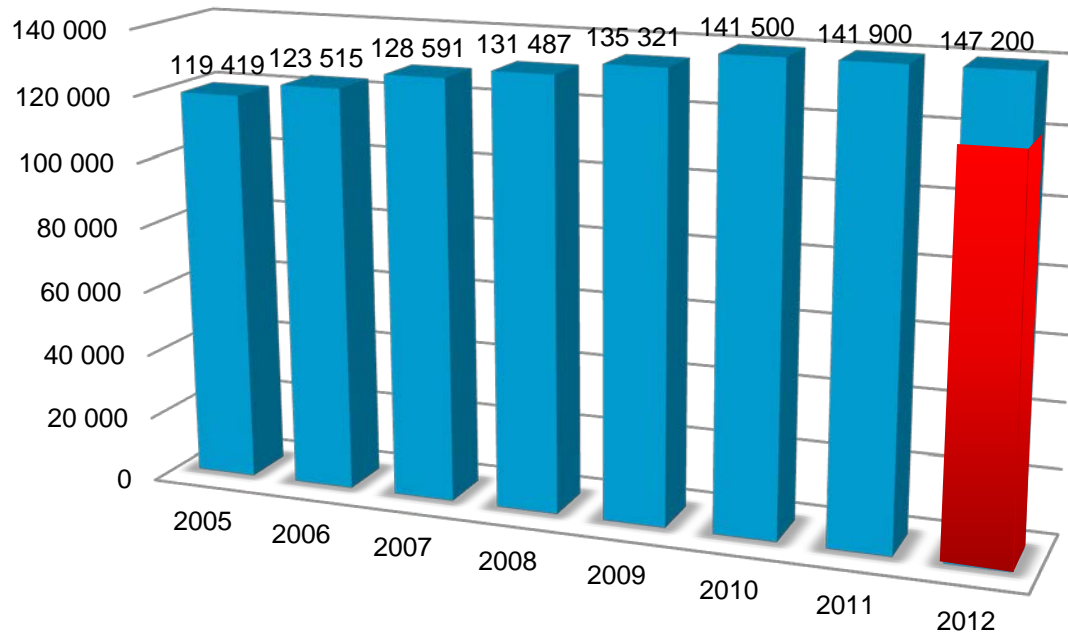
--- A közpénzek védelme ---

Budapest, 2012. december 6.

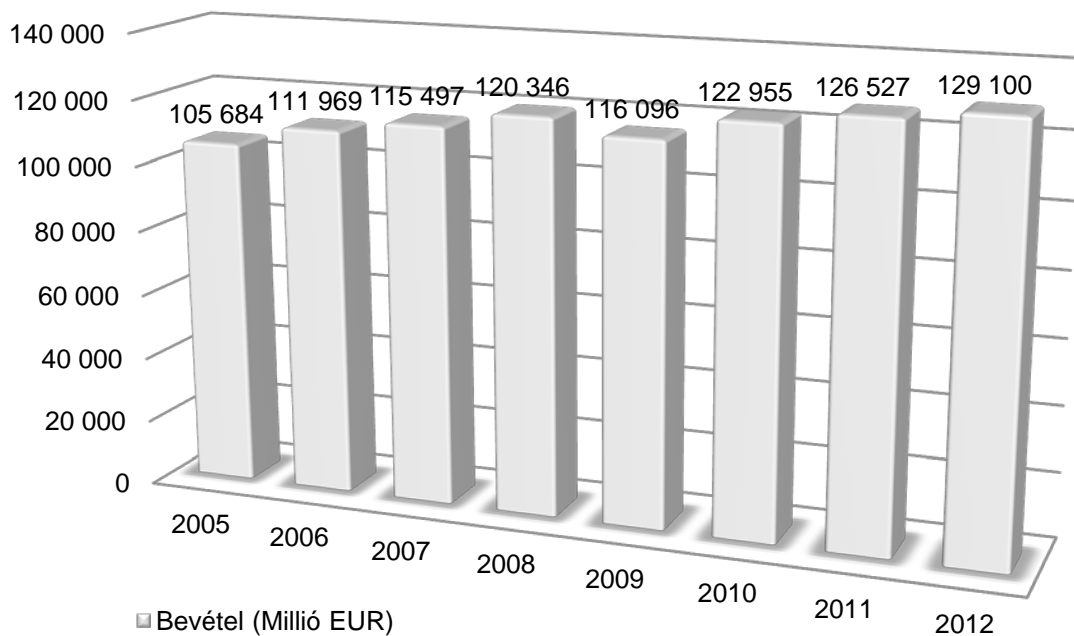

A védelem tárgya

Összes kötelezettségvállalási előirányzat (Millió EUR)

Bevétel (Millió EUR)

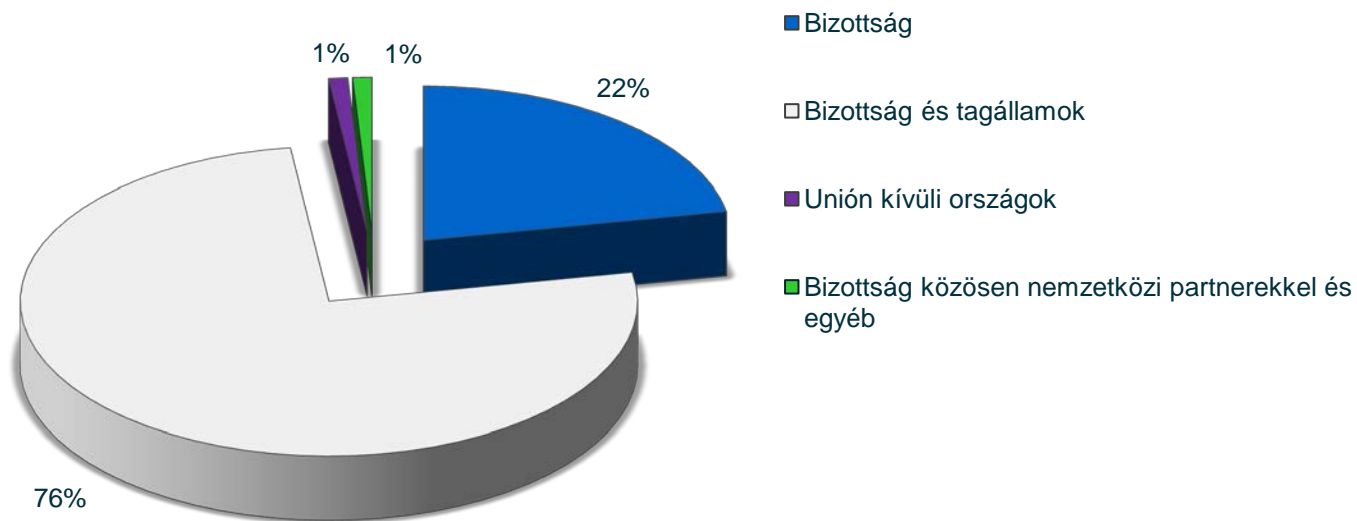

■ Összes kötelezettségvállalási előirányzat (Millió EUR)

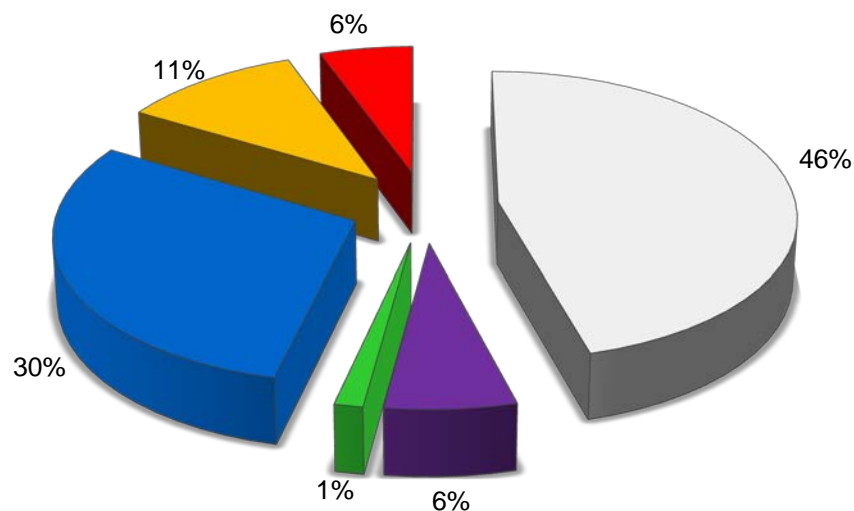

A költségvetés végrehajtásának szereplői

A költségvetés kiadási oldalának felelősei

Az EU költségvetésének kiadási szerkezete

- Fenntartható növekedés
- Az Európai Unió mint globális szereplő
- Fenntartható
- Uniós polgárság, szabadság, biztonság és a jog érvényesülése
- Természeti erőforrások: mezőgazdasági kiadások és közvetlen támogatások
- Természeti erőforrások: vidékfejlesztés, környezetvédelem és halászat
- Igazgatás

Az Európai Csaláselleni Hivatal (OLAF)

Létrehozásának indoka:

Az EUMSZ 317. cikke (EK Szerződés 274. cikk) alapján a Bizottság felelős a költségvetés végrehajtásáért, együttműködve a tagállamokkal.

Az EUMSZ 325. cikke (EK Szerződés 280. cikk) alapján az EU és a tagállam együtt küzd az Európai Közösségek pénzügyi érdekeit sértő magatartások ellen.

Jogalap:

352/1999. EK, ESZAK, Euratom Bizottsági határozat az OLAF létrehozásáról

1073/1999. EK EP és Tanácsi rendelet az OLAF által lefolytatott vizsgálatokról

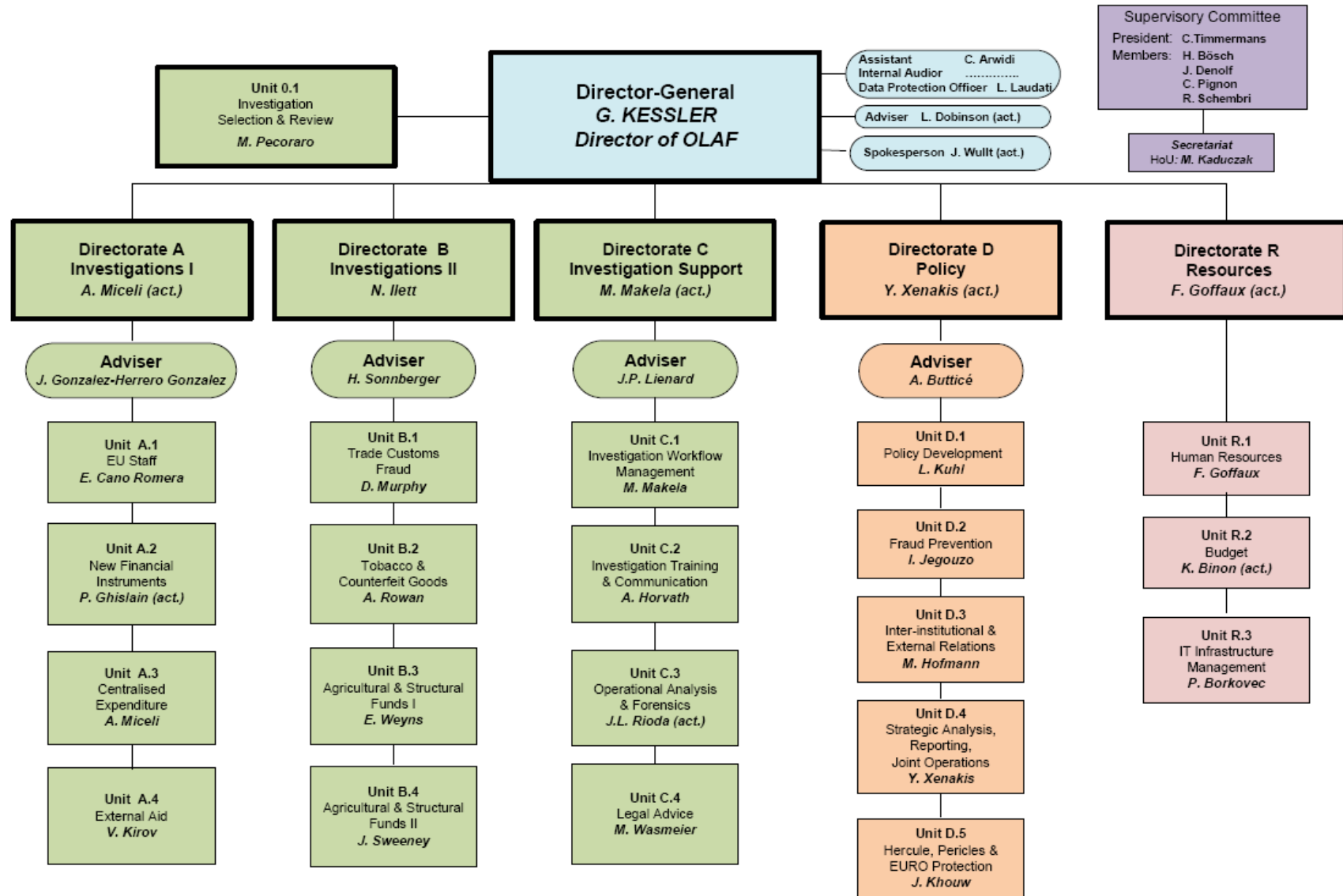
2185/1996. EURATOM, EK Tanácsi rendelet a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról

2988/1995. Euratom EK Tanácsi rendelet az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről

Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről szóló Egyezmény (OJ. 1995.11.27. C 316.) 1. Cikke szerint

Az Európai Csaláselleni Hivatal (OLAF)

OLAF Vizsgálatok

Külső vizsgálatok főbb jellemzői

- OLAF főigazgató autonóm döntése alapján indul meg
- Kizárólag adminisztratív vizsgálati eszközök alkalmazhatók
- Minden, az ügyel kapcsolatban információval rendelkező gazdasági szereplőnél lefolytatható
- Minden, az ügyel kapcsolatos információhoz hozzáfér
- Tagállami együttműködés biztosítása kötelező
- OLAF vizsgálati jogai megegyeznek a tagállami vizsgálók jogaival
- Bizonyítékok megóvását érintő intézkedéseket a tagállamnak kell megtennie
- A gazdasági szereplő ellenállása esetén a tagállam köteles segítséget nyújtani a vizsgálat lebonyolítása érdekében
- A vizsgálati jelentések elfogadható bizonyítékot képeznek a tagállam közigazgatási, illetve bírósági eljárásaiban
- Vizsgálati megállapítások nem közvetlenül végrehajthatók

NAV

Az EU pénzügyi érdekeinek védelme

Anti-Fraud Coordination Service (NAV KH OLAF KI)

Cél:

az országon belül minden, a Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméhez kapcsolódó jogi, adminisztratív és operatív kötelezettség és tevékenység koordinációja;

a Bizottság (OLAF) és a Tagállamok közötti együttműködés biztosítása az EUMSZ 325. cikkben (EK Szerződés 280. cikk) foglaltaknak megfelelően.

A legfontosabb funkciók:

az uniós támogatások lebonyolításának nemzeti rendszerében a lehetséges hiányosságok azonosítása;

az Európai Unió pénzügyi érdekeinek hatékony védelmét célzó elengedhetetlen jogalkotási, szabályozási és adminisztratív módosítások kezdeményezése, beleértve más, az unió pénzügyi érdekeinek védelmében szerepet játszó intézménnyel és szervezettel való kapcsolat meghatározását, valamint közös koordinációs struktúrák és mechanizmusok létrehozását;

Fogalmak (válaszok és kérdések)

Szabálytalanság: a közösségi jog valamely rendelkezésének egy gazdasági szereplő általi, annak cselekménye vagy mulasztása útján történő megsértése, amelynek eredményeként a Közösségek általános költségvetése vagy a Közösségek által kezelt költségvetések kárt szenvednek vagy szenvednének, akár közvetlenül a Közösségek nevében beszedett saját forrásokból származó bevétel csökkenése vagy kiesése révén, akár indokolatlan kiadási tételek miatt.

Csalás: az Európai Közösségek pénzügyi érdekeit sértő csalás az alábbiakból áll:

- hamis, helytelen vagy hiányos nyilatkozatok vagy dokumentumok felhasználása vagy előterjesztése
- információ elhallgatása és ezzel egy konkrét kötelezettség megszegése
- a pénzeszközök nem az eredetileg megjelölt és a döntés alapjául szolgáló célokra történő jogellenes felhasználása;

Csalás gyanúja: olyan szabálytalanság, amely alapján nemzeti szinten közigazgatási vagy bírósági eljárás kezdeményezhető annak érdekében, hogy meghatározzák a szándékos magatartás, különösen a PIF Egyezmény szerinti csalás fennállását.

Hiba: (nincs definíció) Ha egy cselekmény kimeríti a szabálytalanság definíciójában foglaltakat, akkor az szabálytalanság. Máskülönben bárminek tekinthető, ami a „normal business”-től eltér. Uniós terminológia hiányában nemzeti szinten „szükséges” definiálni.

A tagállamok megítélése (a szabálytalanságokon keresztül)

Mielőtt értékelnénk a szabálytalanságkezelési rendszert

- A legfontosabb, amit szem előtt kell tartani: Minden értékelés alapját a szabálytalansági jelentésekben szereplő számok adják
- A jelentéstételt keletkeztető esemény: [PACA](#)
- A szabálytalanság fogalma: Általános és többféleképpen értelmezhető
- A büntetőjog tagállami szuverenitás

Miért fordulnak elő szabálytalanságok?

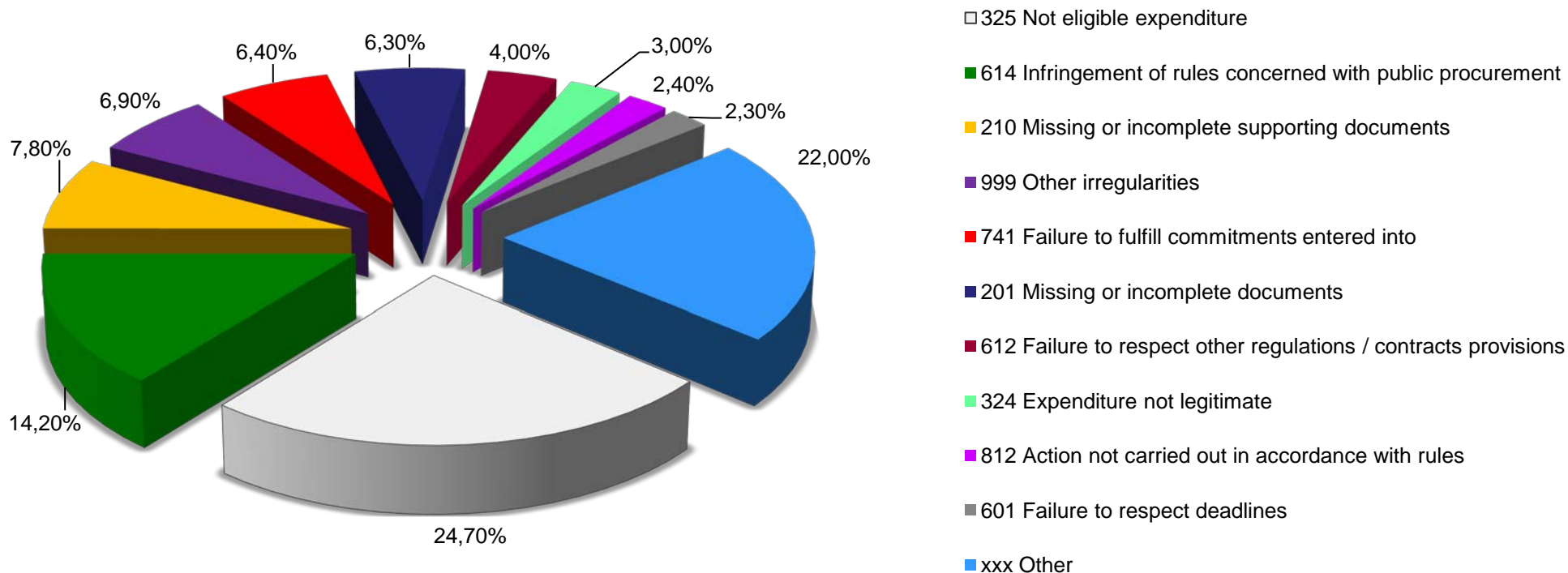
- Bonyolult és összetett pályázati kiírások, szerződéses feltételek, stb.
- Előre nem látható helyzetek, hiányzó útmutatások
- Tapasztalat hiánya a kedvezményezett, olykor pedig a támogató oldaláról speciálisabb projektek esetén
- „A határok feszegetése” (bűncselekmények kivételével)
- Szankciórendszer jellegzetessége
- Minden ügy más, egyedileg vizsgálandó

Gyakori szabálytalanságok (EU27)

A statisztikák értelmezése során figyelembe kell venni, hogy

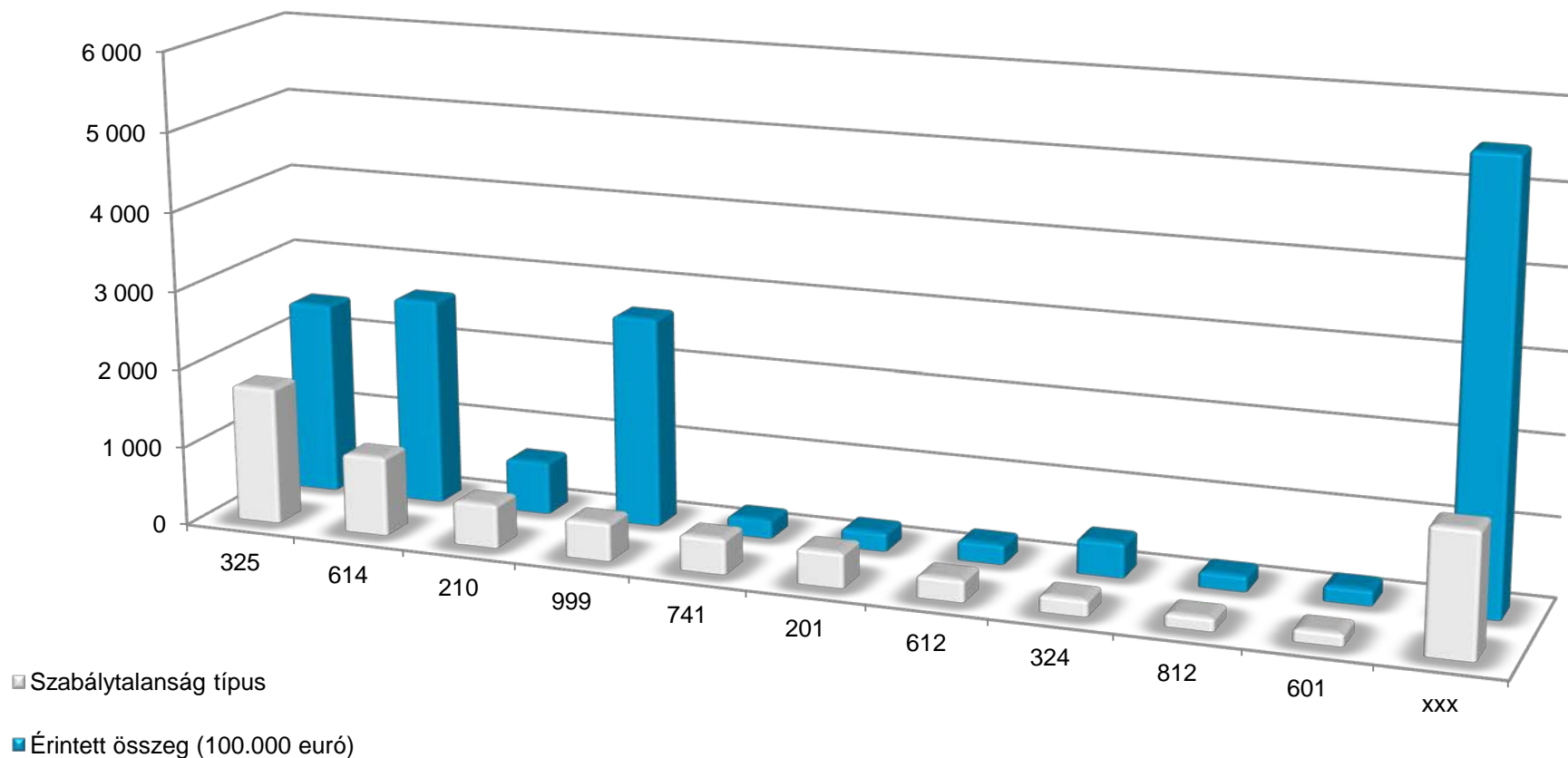
- A szabálytalanság típusok nincsenek definiálva
- Bizonyos fogalmak átfedésben vannak egymással
- A számok csak a jelentett szabálytalanságokból származnak
- Nem (kizárólag) lezárt ügyeket tartalmaznak - pillanatkép

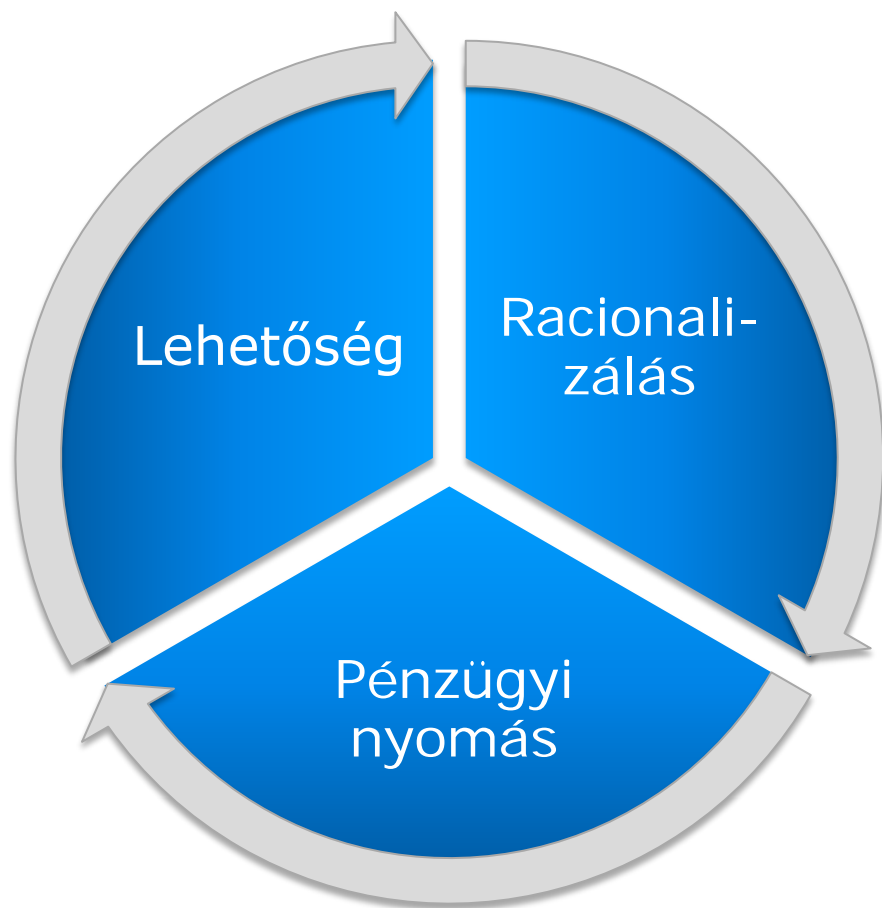
Szabálytalanság típusok és összegek (EU27)

Leggyakoribb szabálytalanság típusok és érintett összegek

A közpénzek szándékos megkárosítása (csalás)

1. Jelentős összegek
2. Hatalmas intézményrendszer lassabban és nem teljes körűen tud reagálni/ellenőrizni (időtényező és kapacitás)
3. Ellenőrzés esetén is nehéz felismerni a szándékos jelleget
4. Korrupció
5. Támogató intézményrendszer és egyéb hatóságok együttműködési aspektusai
6. Határokon átívelő bűncselekmények felderítésének nehézségei

A közpénzek szándékos megkárosítása (csalás)

2002-től Btk. 314. §. (kizárólag uniós forrásokra)

- A Btk. az Európai Közösségek által vagy nevében kezelt pénzalapokból származó támogatásokkal kapcsolatos eseteket rendelte a hivatkozott tényállás körébe
- Bevételi oldalra való alkalmazhatósága kérdéses volt (Állam felel a bevételek teljesítéséért)
- Gyakorlati alkalmazása a fentiek miatt nehézkes volt

2012-től Btk. 310. §. (minden közpénzre)

- 2012. Január 1. után elkövetett cselekmények esetén alkalmazható.
- A költségvetési érdekeket a bűncselekménnyel érintett költségvetés fajtájától függetlenül azonos módon, azonos büntetési tételekkel védi
- Egységes bűncselekményi értékhatárokat és egységes, differenciált szankciórendszert vezet be
- Vezetői felelősséget kiterjeszti, az már nem csak az uniós forrásokkal kapcsolatos visszaélések esetén alkalmazható

Aktualitások

EU pénzügyi érdekeinek védelme

- A Bizottság csalás elleni stratégiája
- A EU pénzügyi érdekeinek védelme a büntetőjog és az admin vizsgálatok révén
- Direktíva
- EPPO
- IMS teljes körű bevezetése, IMS-EMIR tervezett összekapcsolása
- OLAF tevékenységének elmozdulása a bűnügyek felderítésének irányába

OLAF megkeresések

- IPP bevezetése
- Vizsgálati idő lerövidülése
- Tagállami együttműködés
- Tagállamtól elvárt kötelezettségek az OLAF vizsgálat során
- OLAF megkeresések információtartalma
- Adatkezelési és hozzáférési kérdések
- Együttműködési megállapodások

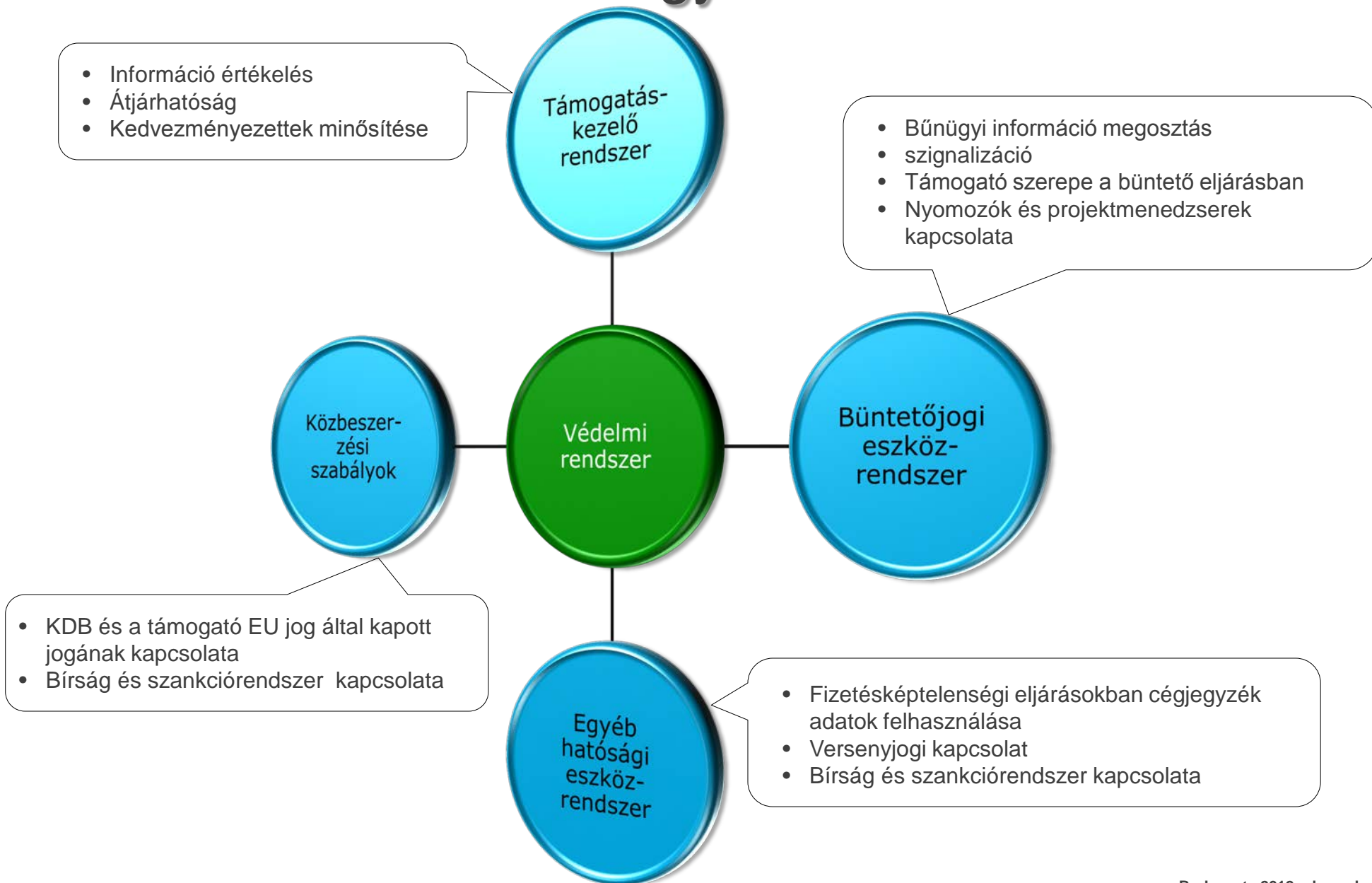
Veszélyek

Egy rosszul működő támogatási rendszer ok-okozati összefüggései

- Kifizetések gyorsításának a nyomása (n+2) abszorpció, társadalmi elvárás
- Fellazuló ellenőrzési szabályok a fenti cél érdekében
- Intézményrendszer marad ellenőrzés központú és válik jogszabályellenessé
- Intézményrendszer igazodik, kedvezményezetti fegyelem lazul
- Intézményrendszeri/kívüli együttműködés romlik
- Több szabálytalanság (akár látens), de nem feltétlen eljárás
- Gyakorivá váló uniós ellenőrzések
- Visszafizettetés

A hálózatrendszerű együttműködés

NAV

Köszönöm a figyelmet!

www.nav.gov.hu